

Jaarverslag 2008

Secretariaat AVL: Breemakkerwaard 41
6227 HR Maastricht
043 – 361 51 58
e-mail: secretariaatAVL@archeologie.net

Redactieadres AIL: Europaplein 18 bus 13
6320 Lanaken (B)
043 – 3504575

Internet-site AVL: <http://www.lgog.nl/archeologie.htm>
E-mail algemeen : info@archeologie.net

Bibliotheek AVL: Gemeentearchief Roermond
Swalmerstraat 12
6041 CX Roermond
0475 – 359660

LGOG: Ledenadministratie
Postbus 83
6200 AB Maastricht
043 – 3212586
info@lgog.nl

ALGEMEEN

Archeologische Vereniging Limburg (AVL)

In 1975 hebben amateur- en beroepsarcheologen in Limburg zich verenigd in de AVL. De vereniging is een sectie van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG) en stelt zich tot taak om de archeologische kennis van de leden te vergroten; om het Limburgs bodemarchief te helpen inventariseren, beschrijven en registreren; en om assistentie te verlenen bij opgravingen.

Aangesloten bij de vereniging zijn zowel individuele amateur- en beroepsarcheologen als organisaties, instellingen en verenigingen op het gebied van archeologie zoals bijvoorbeeld heemkundeverenigingen, archeologische werkgroepen en musea.

De AVL vormt een koepelorganisatie voor de archeologie in Limburg en wil de archeologie onder de aandacht brengen van een breder publiek. Tevens vervult zij ook de rol van belangen-beharter van de amateur in relatie tot nieuwe provinciale en landelijke beleidsontwikkelingen, zoals momenteel onder invloed van het Verdrag van Valletta.

De AVL organiseert voor leden lezingen, excursies, cursussen en studiebijeenkomsten en om de drie of vier jaar een 'archeologendag' in de provincie Limburg.

De vereniging heeft een eigen tijdschrift: 'Archeologie in Limburg' (AIL) dat drie keer per jaar verschijnt. Er wordt met name aandacht geschonken aan actuele archeologische projecten in de eigen provincie. Ofschoon in oorsprong bedoeld als contactorgaan voor de vereniging, is AIL uitgegroeid tot een volwaardig tijdschrift waarin zowel leden als niet-leden verslag kunnen doen van hun werkzaamheden en bevindingen.

Verenigingsnieuws wordt bekend gemaakt in een apart bijgevoegd infobulletin, de zogenaamde 'Blauwe Brief'.

Landelijk worden contacten onderhouden met onder meer de RACM, Erfgoed Nederland, beroepsinstanties zoals RAAP en universitaire faculteiten, en met zusterverenigingen zoals de Archeologische Werkgemeenschap Nederland (AWN) en de Drents Prehistorische Vereniging (DPV).

Regionaal is er met name contact met de Provincie en met de gemeentelijke archeologische diensten. Verder is er ook sprake van een euregionale uitwisseling met vooral de provincies Luik en Belgisch Limburg.

Individuele leden van de AVL zijn vrijwel continu betrokken bij archeologisch onderzoek op diverse locaties in de Provincie.

Binnen de AVL zijn twee werkgroepen actief. De werkgroep Educatie houdt zich bezig met het organiseren van excursies en biedt ondersteuning aan de deskundigheidsbevordering van de amateurs door middel van cursussen. De werkgroep Archis is in 1997 opgericht in nauw overleg met de ROB, tegenwoordig RACM. Deze heeft tot doel de amateur-archeoloog meer vertrouwd te maken met het systematisch invoeren van vondsten in het landelijke databestand van Archis te Amersfoort.

BESTUUR

Per 1 januari 2008 was het bestuur als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur

dhr.	R. Paulussen	voorzitter	06 - 52018598
mw.	B. de Fraiture	secretaris	043 - 3615158
dhr.	J.P. de Warrimont	penningmeester & waarnemend secretaris	043 - 3645461

Algemeen bestuur

dhr.	R. Bloemen	regio Venray
dhr.	J.v.d. Boorn	regio redactielid AIL en werkgroep Educatie
dhr.	W. Dijkman	regio Maastricht / hoofdredacteur AIL
dhr.	Xavier van Dijk	regio Horst
mw.	D. Habets	regio Kerkrade
dhr.	H. Heijmans	regio Weert
dhr.	C. Houben	bibliotheek
dhr.	A. Lupak	regio Roermond
dhr.	W. Luys	regio Reuver
mw.	E. Puts	regio Simpelveld
mw.	L. Wiggers	LGOG

De bestuursvergaderingen worden structureel bijgewoond door mw. G. Jansen, beleidsmedewerker archeologie van de Provincie Limburg en door de heer H. Stoepker als adviserende leden.

Het algemeen bestuur kwam in het verslagjaar vier maal in vergadering bijeen:

14 februari	museum Roerstreek te St. Odiliënberg	20.00 uur
24 september	museum Roerstreek te St. Odiliënberg	20.00 uur
17 december	museum Roerstreek te St. Odiliënberg	20.00 uur

De jaarvergadering werd gehouden op 14 mei 2008 in het Heemkundegebouw te St. Odiliënberg, voorafgaande aan de lezing van Piet van der Gaauw met als onderwerp: *Archeologische Erfgoedlandschappen in Limburg*. Het jaarverslag 2007 d.d. 13-04-2008 is op de jaarvergadering besproken.

LEDENBESTAND

Per 31 december 2008 bedroeg het ledental 342 personen, dat is een achteruitgang met 3 leden.

FINANCIËEL OVERZICHT

Een volledig jaaroverzicht 2008 is ter inzage bij de penningmeester. Het jaar is met een negatief saldo van ruim € 1.000,00 afgesloten. Het jaaroverzicht 2008 en de begroting 2009 is op de jaarvergadering op 20 mei 2009 goedgekeurd.

De kascontrole heeft plaatsgehad door de AVL-leden Wim Dijkman en Jos vd Boorn te Maastricht..

DEELNAME ERFGOED NEDERLAND

De AVL is aangesloten bij Erfgoed Nederland. Er zijn geen activiteiten van Erfgoed Nederland geweest in 2008. Wel vond er overleg plaats over het nieuw te publiceren Handboek Archeologie.

ACTIVITEITEN

Alle activiteiten van de AVL en activiteiten waaraan AVL-leden een bijdrage aan hebben geleverd stonden vermeld in de Blauwe Brieven. Ook werden andere voor AVL-leden interessante activiteiten aangekondigd. De Blauwe Brieven, meegestuurd met het tijdschrift Archeologie in Limburg, waren ook via de website te raadplegen.

Steentijd dag te Leiden

Op zaterdag 2 februari 2008 vond de achttiende editie van de Steentijd dag te Leiden plaats. Jean Pierre de Warrimont gaf samen met Vlaamse collegae een presentatie over *Een vindplaats uit het vroege Midden-Paleolithicum te Kesselt-Op de Schans* (Belgisch Limburg).

Dag van de Neanderthaler te Venlo

In het kader van de tentoonstelling *Neanderthalers in Europa* (15 maart -28 september) in het Limburgs Museum te Venlo, werd op 24 mei een Neanderthaler georganiseerd. Jean Pierre de Warrimont hield een voordracht over *Sporen van de Neanderthaler en zijn voorgangers in Limburg*. Iedereen die dacht een vuistbijl te hebben, kon deze door een deskundige laten bekijken. Voor kinderen van 8 tot 12 jaar was er de Neanderthalerquiz.

Spectaculum Romanum

In het weekend van 16 en 17 augustus hadden Kelten en Romeinen bezit genomen van Rimburch. Dit Romeinse evenement trok 20.000 mensen. Sjef Born tekende voor de organisatie.

Archeologiedag AVL

Op 25 oktober werd de Archeologie Dag in het theater Kumulus te Maastricht gehouden. Onderwerpen die actueel waren in beide Limburgen kwamen aan de orde. Er waren 70 deelnemers.

Symposium Prehistorie en Publiek

Op 29 september nam Leo Verhart afscheid van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. Ter gelegenheid van zijn afscheid vond een symposium *Prehistorie en Publiek* plaats. Béatrice de Fraiture, Jean Pierre de Warrimont en Henk Stoepker waren namens de AVL aanwezig.

Lezingen

Op 10 april organiseerde de heemkundevereniging Maas- en Swalmdal i.s.m. de AVL een dialezing en demonstratie door Bernard van Daele alias Quintus Spurius Ligustinus.

Op 8 april hield Wiel Schins, de voorzitter van de *ned. Geologische Vereniging afd. Limburg* in Valkenburg een lezing over *Klimaat, schepping en evolutie*. Leden van de AVL werden speciaal uitgenodigd.

Op 13 oktober gaf Diane Habets in bibliotheek van Kerkrade een lezing over *Romeins Kerkrade*.

Tentoonstellingen

Van 15 maart tot 28 september in het Limburgs Museum te Venlo: *Neanderthalers in Europa*.

Van 1 juni tot 11 januari 2009 in het Centre Céramique te Maastricht: *Over goden en doden*. Wim Dijkman heeft diverse rondleidingen verzorgd.

Van 16 november 2008 t/m 15 maart 2009 in het Leudalmuseum St.-Elisabethshof te Haalen: *Windmolenbos van Oermens tot Napoleon*.

In het kader van Open Monumentendag te Venray: *Oer Survival*. Ron Bloemen c.s. heeft meegewerkt aan de realisatie van deze expositie. De waterput stond centraal.

10 jaar Archeologisch Onderzoek in Limburg

Leden van de AVL zijn geweest op de resultaten van de evaluatie van 10 jaar Archeologische Onderzoek (1995 t/m 2006) in Limburg. Deze evaluatie, uitgevoerd in opdracht van de Provincie Limburg, is terug te vinden op de website van de Provincie. Door de jaren heen hebben onze leden door hun vondstmeldingen bij de Provincie Limburg een steentje bij gedragen aan het archeologisch onderzoek in Limburg.

Expeditie Limburg: ontdek het verleden

De oorspronkelijke plannen van de werkgroep Educatie om in samenwerking met de Geologische Vereniging Limburg en Gèr Houben van L1 een tv-serie over archeologie en landschap in Limburg te maken, werden vervlochten met initiatieven van de Provincie Limburg. In het kader van de Culturele Biografie van Limburg startte men met de voorbereidingen van de productie. De uitzendingen zijn een aantal keren uitgesteld. In de winter van 2009/2010 worden de uitzendingen verwacht.

Limburgse Archeologie Dagen

Met Leo Verhart, Limburgs Museum Venlo, werden de eerste ideeën ontwikkeld om de traditionele AVL Archeologie dag uit te bouwen tot een jaarlijks terugkerend twee-daags archeologie congres. De eerste Limburgse Archeologie Dagen worden gepland op 17 en 18 april 2009.

Werkgroep vuurstenen bijlen

Wiel Luys en Leo Verhart hebben een werkgroep vuurstenen bijlen (gepolijst) opgericht.

Contactdag Prehistorie

Op 13 december 2008 heeft Jean Pierre de Warrimont de Contactdag Prehistorie in Leuven bezocht.

Mergel.NU

Els Puts woont namens de AVL de vergaderingen (12.01; 19.03; 6.05; 12.11) van Mergel.NU in Valkenburg bij.

Op 3 september heeft Jean Pierre de Warrimont de vergadering van Vereniging Mergel.NU bezocht.

De werkgroep werkt aan educatief materiaal. De gemeente Valkenburg heeft hiervoor een subsidie beschikbaar gesteld.

Op 15 mei vond een dagexcursie '5000 Jaar mijnbouw in Zuid-Limburg' voor Studenten Toerisme van het Stella Maris College plaats. Dit pilotproject is positief ontvangen.

De maand oktober was uitgeroepen tot Oktober Mergelmaand 2008.

Overleg DB LGOG

Op 10 december vond een overleg plaats tussen het dagelijks bestuur van de AVL en het DB LGOG. Hierbij was het thema ledenwerving een puntje van aandacht. Joke Jongeling heeft de plaats van Lita Wiggers overgenomen en is voortaan ons aanspreekpunt in het DB LGOG.

ARCHEOLOGIE OP SCHOLEN / ARCHEOLOGIE EN PUBLIEK

Leden van de Archeologische Werkgroep Venray hebben leerlingen van de basisscholen uit de omgeving rondgeleid in de expositie "Oersurvival", een archeologische doe-tentoonstelling.

Het project "Van Romein tot Raaylander" voor gymnasium leerlingen van het Raayland College te Venray werd ondersteund door de Archeologische Werkgroep Venray. Aan de hand van PowerPoint presentaties en mondelinge toelichting werden de leerlingen geïnformeerd over het hoe en waarom van archeologisch onderzoek en de werkzaamheden van de AWV in de regio Venray.

Xavier van Dijk heeft in 2008 diverse rondleidingen op St. Jan-De Zaar (toekomstig Floriadeterrein) verzorgd.

WERKGROEPEN

WERKGROEP ARCHIS

Archis staat voor: geautomatiseerd archeologisch informatiesysteem.

De werkgroep tracht te bereiken dat zoveel mogelijk mensen worden gestimuleerd om vondsten in te voeren in het Archis systeem. Daarnaast heeft de werkgroep ook tot doel om elkaar door onderlinge contacten te leren kennen en tot uitwisseling te komen. De leden van deze werkgroep zijn: Hans Sizoo en Rob Paulussen.

WERKGROEP EDUCATIE

Samenstelling van de werkgroep Educatie:

Dhr. J.v.d. Boorn	voorzitter werkgroep
Mw. L. Wiggers	secretaris werkgroep
Dhr. J.P. de Warrimont	penningmeester
Mw. M. Aarts	lid
Mw. D. Habets	lid
Dhr. R. Paulussen	lid
Mw. E. Puts	lid

Dit jaar is een begin gemaakt met de inventarisatie van al het lesmateriaal, leskisten en ander educatief materiaal dat op scholen gebruikt wordt. Doel is alle gegevens ordelijk beschikbaar stellen via de AVL site.

In 2008 zijn contacten onderhouden met Kris Förster van KF in HERITAGE bureau voor erfgoedcommunicatie m.b.t. de voorbereidingen van de archeologiereeks die L1-TV in 2009 uit gaat zenden. Aan de voorbereiding hiervan heeft de AVL een bijdrage geleverd.

Vergaderingen Stichting Archeologie Actueel Limburg: 22 januari 2008, 26 februari 2008, 2 april 2008, 10 juni 2008 en 16 juli 2008. Hierin is de organisatie van de Archeologiedag 2008 geregeld.

OPGRAVINGEN

Bij diverse archeologische onderzoeken in de regio Venray werd door de Archeologische Werkgroep Venray regelmatig een kijkje genomen. In Venray (De Hulst), Oirlo, Grubbenvorst, Afferden hielpen leden van deze werkgroep mee.

In Heel zijn in mei 2008 vrijwilligers van regionale archeologische verenigingen actief geweest bij een noodopgaving.. Hierbij zijn een 17 tal graven uit de Romeinse tijd gedocumenteerd en geborgen. Bij de daarop volgende opgravingen door twee archeologische bedrijven zijn eveneens weer diverse vrijwilligers ingezet.

Op St. Jan-De Zaar (toekomstig Floriadeterrein) heeft Xavier van Dijk een kleine opgraving uitgevoerd.

INTERNET SITE AVL

De nieuwe internetsite van het LGOG met daaraan gekoppeld de site van de AVL werd in gebruik genomen. Hans Sizoo en Jos van den Boorn hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. Alle bestuursleden hebben een eigen inlogcode toegestuurd gekregen.

Op 4 november 2008 hebben Jean Pierre en Béatrice de Fraiture bij Hans Sizoo thuis achter de computer een instructie over de AVL/LGOG Website gekregen. Verder bezochten zij de bijeenkomst in Weert op 18 november 2008 m.b.t. de website LGOG.

ARCHEOLOGIE IN LIMBURG

De redactieleden zijn: W. Dijkman (hoofdredacteur), Marion Aarts, Ron Bloemen (contactpersoon Noord), Jos van den Boorn (internet site), Guido Creemers, Sjeng Kusters, Jean Pierre de Warrimont (secretaris). De redactie is 3 keer bijeen gekomen op 17 januari 2008, 22 mei 2008 en 18 september 2008.

De nieuwe vormgeving en druk van AiL verzorgd door 508 Grafische Producties bv paken volgens plan financieel gunstiger uit dan voorgaande jaren.

Tijdschrift van de sectie Archeologie: de nummers 108, 109 en 110 verschenen in 2008. De inhoud:

Nr 108 Over Goden en doden. Wim Dijkman.

De weg terug; een Romeinse brug in het beekdal van de Tungelroyse Beek bij Stramproy. Jan Roymans.
Gravettien in Limburg? Revisie van de 'spits van Venray'. Alexander Verpoorte.

De Neanderthalers komen: op zoek naar vuistbijlen. Leo Verhart.

Nr 109 Twee blokbergingen in Holtum. Jo Kempkens, restauratieatelier Restaura.

Vondsten, vindplaatsen en verhalen: de urn van Vlodrop. Leo Verhart.

De relatie tussen de neolithische vuursteenwinning van de Lousberg bij Aken, Simpelveld en Valkenburg a/d Geul. Hub Pisters.

Nr 110 Conservatie en restauratie van archeologische voorwerpen. Jo Kempkens, restauratieatelier Restaura.

Vondsten, vindplaatsen en verhalen: de Romeinse brug van Tungelroy. Leo Verhart.
De bandkeramische nederzetting van Geleen-Janskamperveld, een boekbespreking. Jean Pierre de Warrimont.
Het Darwinjaar 2009. Jean Pierre de Warrimont.

LEZINGEN (LGOG en/of AVL)

- Op 1 december gaf prof. dr. Wil Roebroeks een lezing over zijn onderzoek in de groeve Belvédère en het gedrag van de Neanderthalers. Georganiseerd door LGOG Kring Maastricht. 160 aanwezigen.
- *Fresco's van de Romeinse villa Holzkuil uit Kerkrade* door Lara Laken in het Thermenmuseum. Georganiseerd door LGOG Kring Parkstad Limburg en de AVL.

Meer informatie over de AVL? Neem contact op met het bureau van het LGOG (043-3212586)
of bezoek onze site: www.archeologie.net, met mogelijkheid tot e-mail.

Dit jaarverslag van de Archeologische Vereniging Limburg is ter goedkeuring aan de bestuursleden per e-mail toegezonden op 31 maart 2009 en wordt verder besproken op de jaarvergadering op 20 mei te Sint Odiliënberg.

Dhr. Rob Paulussen
De voorzitter

Mvr. Béatrice de Fraiture
De secretaris